

Zera Shimshon

by Rabbi Shimshon Chaim Nachmani zt"l

Published Mantua 1778*

Chapter LVI: Ruth

Essay 1. Naomi's blessing and kiss

פסוק "יתן ה' לכם ומצאנו מנוחה" וכו'. יש לדקדק למה אמר "לכם" בלשון זכרים, אם עם הנקבות מדברת הנה לה לומר "לכן", ועוד איך תיסק אדעתין שלא תמצאנו מנוחה דאיצטריף לפרש "ומצאנו מנוחה", ואם תאמר שלפי שראתה שמזלן רע מעקרא שמתו בעליהן משום הכי אמרה להן "ומצאנו מנוחה" דהיינו מזל טוב, גם זה אינו תירוץ יפה ונכון, שהרי כבר אמרה "יעש ה' עמכם חסד", ואין לה חסד מוכרח גדול מזה להיות להן מזל טוב בזיווגן.

There is a verse, “**May the L-rd grant to you, and may you find rest in the house of a husband!**” And she kissed them farewell, and they lifted their voices and wept.”¹ **One must examine why she said “to you” [לכם] [la'chem] in the masculine form; if she was speaking with females, she should have said la'chen [לכן].**

Furthermore, how could it enter one's mind that they would not find rest, such that it was necessary to explain “and may you find rest”? Perhaps you will say that she saw that their fortune had been bad from the outset, since their husbands had died. Therefore, she said to them “and may you find rest,” meaning good fortune. But this too is not a fine and correct answer, for she had already said, “May the L-rd deal kindly with you,”² and there is no greater necessary kindness than this, that they should have good fortune in their marriages.

ועוד קשה דרישיה דקרא אמר "יתן ה' לכם" ואינו מפרש מה יתן להם, אלא שפנה בוכל לומר דכוננת הפסוק היא "יתן ה' לכם" . . . מנוחה" ורישיה אסיפיה סמיד, אבל צדיין קשה היתור של "ומצאנו" שהנה די לומר "יתן ה' לכם מנוחה".

Another difficulty is that the beginning of the verse says, “**May the Lord grant to you,**” yet it does not explain what He should grant them. Rather, concerning this we may say that the intent of the verse is: “**May the Lord grant you . . . rest,**” and the first part relies upon the latter part. But still, the extra wording of “and may you find” is difficult, for it would have sufficed to say, “**May the Lord grant you rest.**”

* English translation: Copyright © 2026 by Charles S. Stein. Additional essays are available at <https://zstorah.com>

¹ Ruth 1:9.

² Ruth 1:8.

וגיש לומר דאיתא בסבא דמשפטים דאיתתא דמית בעלה שביק בה רוחא, וכד איתנסיבת לאתרא בעלה תננינא אתי ואעיל רוחא בההוא מאנא, רוחא קדמא מקטרגא בההיא רוח דעאל ולא איתיישבון פחדא, ובגין כך איתתא לא איתיישבא פדקא יאות בהדי בעלה תננינא, בגין דרוחא קדמא מפשכשא בה ובמעקה פתניא, ומקטרגא בהדי רוחא אתרא דעאל בה מבעלה תננינא, עד זמן סגי מקטרגין דא פדא, ולזמנין רוחא תננינא אתקף ונצח לקדמא, ומקדמא נפיק ואזיל ליה, ולזמנין דדתי קדמא לכהוא תננינא ואתעביד ליה מקטרגא וכו'.

One may say that it is brought in the Saba de'Mishpatim section of the Zohar that when a woman's husband dies, he leaves within her a spirit; and when she marries another, the second husband comes and introduces a spirit into that vessel. The first spirit prosecutes against that spirit which entered, and they do not settle together as one. Therefore, the woman does not become properly settled with her second husband, because the first spirit agitates within her and in her innards like a serpent, and prosecutes against the other spirit that entered her from her second husband. For a long time, they contend one against another, and sometimes the second spirit grows strong and overcomes the first, and the first departs and goes away. And sometimes the first pushes away that second one and becomes a prosecutor against it, etc.³

ולכן לאחר שאמרה נעמי "יעש ה' עמכם חסד" דהיינו שימתן להם מזל טוב בדברים התלויים במזל ובחיי העולם, עוד רצתה לבאר דבריה ולהוסיף שימתן להן הטוב אפילו רוחני, לפי שהיתה יודעת שמחלון וכליון היו נשמות קדושות ובנדאי דשבו רוח דקדושה באותן הנשים, ואם הן יתזירו לבית אמן דהיינו שתקנה להן בעל שני נכרי, בנדאי שלא ימצאו מנוח לא הן ולא בעליהן, וגם הרוח הראשון דקדושה לא יתכן לו לישוב בגוף טמא.

Therefore, after Naomi said, “May the L-rd deal kindly with you,” meaning that He should grant them good fortune in matters dependent upon fortune and the affairs of this world, she further wished to clarify her words and add that He should grant them good even in spiritual matters. For she knew that Mahlon and Chilion were holy souls, and certainly they had left a spirit of holiness within those women. If they would return to their mother's house, meaning that they would take for themselves a second husband who was a gentile, certainly neither they nor their husbands would find rest, and likewise the first spirit of holiness could not possibly dwell within an impure body.

ולכן מתחלה התפללה על אלו הרוחות שהיו מצד דכורא ומשום הכי אמר[ה] לכם בלשון זכר, ואמרה "ימתן ה' לכם . . . מנוחה" דהיינו שתמצאו מהגוף טמא ותמצאו איזו מנוחה, כמו שפירש התם בזוהר שאף אם לא תנשא האשה לשני הרוח הראשון יוצא ממנה ושאת בעלמא והוא סוד הייבום וכו' ו"מי למלל גבורות ה'" , ואז "ומצאן מנוחה אשה בית אישה", שבה היתה מדברת עמהן שהיו נקבות שתמצאנה מנוחה עם הבעל השני, אבל קודם שיצאו הרוחות מהן אי אפשר להן לעולם למצוא מנוח.

Therefore, at first she prayed concerning these spirits, which were from the male side, and because of this she said “to you” in the masculine form. She said, “May the L-rd grant you . . . rest,” meaning that you should depart from the impure body and find some measure of rest. This is as he explained there in the Zohar, that even if the woman does not marry a

³ Zohar II:102a (Mishpatim 3:145-146).

second man, the first spirit departs from her and roams about the world, and this is the secret of Levirate marriage, etc.⁴ — and “who can recount the mighty acts of the L-rd?”⁵

Then, the verse adds: “and may you find rest in the house of a husband.” In this instance she was speaking with them as females, that they should find rest with the second husband. But before the spirits depart from them, it is impossible for them ever to find rest.

ומשום הכי "נתשק להן" כדי לשאוב מהן אותו הרוח, והן נשארו "קולן ותבכינה", לפי שפוננת נעמי הייתה שאין ראוי לשקרום הקדוש יתישב בגוף טמא, ואם סופן להתגייר תהא איתדבקותא דרוחא ברוחא ותוסיף אליהן פתם הקדושה של הנשיקה דנעמי עם הרוח דקדושה ותועיל להן להתגייר, ואם הייתה פוננתן שלא להתגייר, בנשיקה הזאת תשאוב מהן אותו הרוח דקדושה.

Because of this, “she kissed them,” in order to draw from them that spirit, as the Zohar teaches that spiritual contact occurs through the kiss. They lifted “their voices and wept,” because Naomi’s intention was that it is not fitting for the Holy Spirit to settle within an impure body. But if in the end they would convert, then there would be an attachment of spirit to spirit,⁶ and the power of the holiness of Naomi’s kiss together with the spirit of Holiness would add strength to them and help them convert. But if their intention was not to convert, then through this kiss she would draw out from them that spirit of Holiness.

ולכן בכו שתיקה על שחשדן שאין פוננתן לשם שמים להתגייר, ובנשיקה הזו רות שיקחה פוננתה להתגייר ניתוסף בה רוח דקדושה, ונרפה שלא הייתה פוננתה להתגייר לגמרי, נצא ממנה מקצת אותו הרוח, אבל לא לגמרי לפי שיעדיין לא גמרה בדעתה שלא להתגייר, ולבסוף פתיב, "נתשק ערפה לתמותה ורות דבקה בה", שפשגמרה בדעתה שלא להתגייר אז אותו רשעו של הרוח דקדושה הנשאב בגופה רצה לצאת חוצה לגמרי. ומשום הכי היא רצתה עתה לישק את נעמי, שיהי המיעוט רצה לילך אחר הרוב, אבל רות כבר דבקה בה בנעמי בנשיקה הראשונה.

Therefore, both of them wept because she suspected that their intention to convert was not for the sake of Heaven. Through this kiss, Ruth — whose intention was to convert — received an additional spirit of holiness. But Orpah, whose intention was not fully to convert, part of that spirit departed from her, though not completely, because she still had not fully resolved in her mind not to convert. Finally, it is written, “And Orpah kissed her mother-in-law [farewell], but Ruth clung to her.”⁷ That is, when she resolved in her mind not to convert, then that residual imprint of the spirit of holiness remaining in her body wished to depart entirely. Therefore, she now desired to kiss Naomi, for the minority wished to follow after the majority, i.e., the small remaining holy portion within her was drawn back toward the greater holiness of Naomi. In contrast, Ruth had already clung to Naomi in the first kiss. Thus, Ruth found rest, but Orpah did not.

* * *

⁴ Zohar II:99b (Mishpatim 3:108 ff.).
⁵ Ps. 106:2.
⁶ Zohar II:146a–b (Terumah 3:71).
⁷ Ruth 1:14.